

European Economic Area (EEA) Council conclusions

1. Sedeminštirideseta seja Sveta EGP je potekala 16. maja 2017 v Bruslju pod vodstvom malteškega podpredsednika vlade in ministra za zunanje zadeve Louisa Grecha, ki je zastopal predsedstvo Sveta Evropske unije. Seje so se udeležili norveški minister za EGP in evropske zadeve Frank Bakke-Jensen, islandski minister za zunanje zadeve Guðlaugur Þór Þórðarson in ministrica za zunanje zadeve Lihtenštajna Aurelia Frick, pa tudi člani Sveta Evropske unije ter predstavniki Evropske komisije in Evropske službe za zunanje delovanje.

Politični dialog

2. Svet EGP je priznal, da je tesno partnerstvo med EU in državami EGP – EFTA najboljše zagotovilo za dolgoročno skupno blaginjo in stabilnost. V zvezi s tem je Svet EGP opozoril, da bodo ministri v okviru političnega dialoga razpravljali o *posledicah izstopa Združenega kraljestva iz EU za Sporazum EGP in o Arktiki*. Poudaril je, da je pomembno nadaljevati prakso vabljenja uradnikov držav Efte, ki so del EGP, na politične dialoge, ki potekajo na ravni ustreznih delovnih skupin Sveta EU.

3. Kar zadeva izstop Združenega kraljestva iz EU, je Svet EGP poudaril, da je treba zaščititi Sporazum EGP in zagotoviti nadaljnji obstoj dobro delujočega, homogenega notranjega trga v Evropi. Zavzel se je za tesen dialog in nadaljnjo izmenjavo informacij med EU in državami Efte, ki so del EGP, o pogajanjih med EU in Združenim kraljestvom na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji v zvezi z izstopom Združenega kraljestva iz EU ter o prihodnjih odnosih med EU in Združenim kraljestvom, saj bo njegov izstop vplival tudi na Sporazum EGP.

Sodelovanje v EGP

4. Svet EGP je priznal ključno vlogo, ki jo ima Sporazum o evropskem gospodarskem prostoru (Sporazum EGP) že več kot 20 let pri spodbujanju gospodarskega povezovanja med EU ter državami Efte, ki so del EGP. Poudaril je, da je bil sporazum trden in ga je bilo mogoče prilagajati glede na spremembe Pogodb EU in širitve EU. Svet EGP je izrazil zadovoljstvo, da države Efte, ki so del EGP, s sodelovanjem v ustreznih odborih, skupinah strokovnjakov in agencijah ter s predlaganjem pripomb pozitivno prispevajo k procesu odločanja o zakonodaji in programih EU, ki veljajo za EGP. Svet EGP je izpostavil pomen vabljenja ministrov iz držav Efte, ki so del EGP, na neformalna ministrska srečanja in ministrske konference na ravni EU, ki so pomembna za udeležbo obeh pogodbenic na notranjem trgu, ter se sedanjemu malteškemu in prihodnjemu estonskemu predsedstvu zahvalil za nadaljevanje te prakse.

5. Svet EGP je poudaril, da je dobro delujoč enotni trg pomemben, saj spodbuja gospodarsko rast in ustvarjanje novih delovnih mest po vsej Evropi, in pozdravil ukrepe, ki so bili že sprejeti za uresničitev predlogov iz strategij za enotni digitalni trg in za izpopolnitev enotnega trga (obe strategiji sta bili sprejeti leta 2015), da bi v celoti izrabili neizkoriščene možnosti za rast in produktivnost. Strinjal se je, da je treba k reševanju nekaterih glavnih izzivov za enotni trg pristopiti celostno, ter izpostavil pomen tesnega sodelovanja držav Efte, ki so del EGP, pri nadaljnjem oblikovanju in razvoju politik in pobud enotnega trga. Svet EGP je poudaril, da je boljše poznavanje Sporazuma EGP v celotnem EGP v interesu vseh pogodbenic, zato je Svet EGP pozval države EU in države Efte, ki so del EGP, naj zagotovijo hiter in enostaven dostop do informacij o tem sporazumu.

Orientacijska razprava – energija in podnebne spremembe

6. Svet EGP je opravil orientacijsko razpravo o *skupnem uresničevanju zavez iz Pariškega sporazuma in s tem povezanih ciljev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030*. Izpostavil je velik pomen nadaljnjega tesnega sodelovanja med EU in državami Efte, ki so del EGP, pri politikah na področju okolja, energije in podnebnih sprememb, zlasti ob upoštevanju okvira podnebne in energetske politike do leta 2030 ter okvirne strategije za trdno energetske unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost. Na seji Sveta EGP je bilo ugotovljeno, da so države Efte, ki so del EGP, še naprej ključni partner EU kot zanesljiv dobavitelj energije, in poudarjeno, da bi bilo treba nadaljevati tesno sodelovanje na področjih notranjega energetskega trga; energetske varnosti; trgovanja z emisijami; spodbujanja konkurenčne, varne in trajnostne nizkoogljične energije, odporne na podnebne spremembe; energetske učinkovitosti; obnovljivih virov energije; zajemanja in shranjevanja ogljika; ter zajemanja in uporabe ogljika, pa tudi

drugih okoljskih vprašanj, kot so odpadki, kemikalije, gospodarjenje z vodnimi viri in industrijsko onesnaževanje.

Finančni mehanizem

7. Svet EGP je poudaril pomen solidarnosti med evropskimi državami za reševanje socialnih in ekonomskih izzivov ter izrazil zaskrbljenost zaradi še vedno visoke stopnje brezposelnosti mladih v nekaterih državah članicah EGP. Pohvalil je pozitivni prispevek finančnih mehanizmov EGP in Norveške za obdobje 2009–2014 in njuni predhodniki pri zmanjševanju ekonomskih in socialnih razlik v celotnem EGP. Po začasni uporabi sporazumov o finančnem mehanizmu EGP in Norveške za obdobje 2014–2021 je Svet EGP pozdravil napredek v pogajanjih o memorandumih o soglasju med državami Efte, ki so del EGP, ter državami upravičenkami v EU.

Kapitalske kontrole

8. Svet EGP je opozoril, da je prosti pretok kapitala temeljna svoboda notranjega trga in neločljiv sestavni del pravnega reda EGP, in se strinjal s tem, da se lahko na podlagi določb člena 43 Sporazuma EGP omejitve uvedejo le začasno. Pozdravil je napredek pri pripravi celovitega načrta islandske vlade za odpravo kapitalskih kontrol, ne da bi to ogrozilo gospodarsko in finančno stabilnost države, zlasti nedavne ukrepe za odpravo kapitalskih kontrol za posameznike, podjetja in pokojninske sklade.

Programi EU

9. Svet EGP je ob priznanju prispevka programov EU k ustvarjanju konkurenčnejše, inovativnejše in bolj socialno angažirane Evrope pozdravil sodelovanje držav Efte, ki so del EGP, v programih, ki veljajo za EGP, h katerim so te države tudi finančno prispevale. Svet EGP je zlasti pohvalil dejavno sodelovanje in polno vključenost držav Efte, ki so del EGP, v Evropskem raziskovalnem prostoru ter uspešno pridružitve Norveške in Islandije k Obzoru 2020, vodilnemu programu EU za raziskave in inovacije. Še naprej bo dajal velik pomen povezovanju in usklajevanju politik držav Efte, ki so del EGP, z EU na področju raziskav in inovacij.

Vključitev aktov EU, ki veljajo za EGP

10. Svet EGP se je seznanil s poročilom o napredku, ki ga je pripravil Skupni odbor EGP, ter izrazil zadovoljstvo z delom tega odbora pri zagotavljanju neprekinjenega uspešnega upravljanja in dobrega delovanja Sporazuma EGP.

11. Pozdravil je trenutna prizadevanja za zmanjšanje števila aktov EU, ki veljajo za EGP in še niso vključena v Sporazum EGP, ter za pospešitev postopka vključevanja. Pohvalil je sicer vse ukrepe, sprejete v zadnjih letih, a ugotovil, da je število aktov, ki jih je treba še vključiti, še vedno previsoko.

12. Pozval je k stalnim prizadevanjem za znatno in trajno zmanjšanje trenutnega zaostanka, da sta tako še naprej zagotovljeni pravna varnost in homogenost v EGP. Ta skupni cilj je mogoče doseči s politično voljo in okrepljenim dialogom med ustreznimi strokovnjaki in organi. Svet EGP je pozval vse strani, naj pri iskanju rešitev za še nerešena zapletena vprašanja konstruktivno sodelujejo.

13. Svet EGP je pozdravil zlasti vključitev tretjega svežnja za notranji trg z energijo, pravnih aktov EU s področja ekološke pridelave in uredbe o zdravilih za pediatrično uporabo v Sporazum EGP. Pozdravil je napredek, ki je bil v zadnjih mesecih dosežen na področju skupnih predpisov in standardov za organizacije, pooblaščenice za inšpekcijski pregled in nadzor ladij.

14. Poudaril je še, da je zelo pomembno čim prej vključiti manjkajočo zakonodajo na področju finančnih storitev, ki predstavlja več kot tretjino zaostanka, da bi v tem pomembnem sektorju zagotovili enake konkurenčne pogoje v celotnem EGP.

15. Svet EGP je ugotovil, da je treba doseči napredek pri nekaterih pomembnih odprtih vprašanjih, in izrazil pričakovanje, da bodo čim prej rešena, zlasti kar zadeva tretjo poštno direktivo.

16. Svet EGP je nadalje ugotovil, da je bil pri več sklepih Skupnega odbora prekoračen šestmesečni rok, določen v Sporazumu EGP za preverjanje izpolnjevanja ustavnih določb. Države Efte, ki so del EGP, je pozval, naj okrepijo prizadevanja za čim prejšnjo rešitev odprtih zadev in zagotovijo, da v prihodnje ne bi prihajalo do takšnih zamud.

Trgovina s kmetijskimi proizvodi

17. Svet EGP je priznal, da sta Pogodbenici v skladu s členom 19 Sporazuma EGP ponovno potrdili zavezanost nadaljnjim prizadevanjem za doseg postopne liberalizacije trgovine s kmetijskimi proizvodi.

18. Kar zadeva Sporazum v obliki izmenjave pisem med Evropsko unijo in Islandijo o dodatnih trgovinskih preferencialih za kmetijske proizvode, ki je bil sklenjen leta 2015, Svet EGP pogodbenici poziva, da zaključita svoje notranje postopke, da bi sporazum čim prej začel veljati.

19. Svet EGP je pozdravil parafricanje sporazuma med Evropsko unijo in Norveško o dodatnih trgovinskih preferencialih za kmetijske proizvode na podlagi člena 19 Sporazuma EGP, ki je bilo 5. aprila 2017, ter z zadovoljstvom pričakuje njegov podpis.

20. Svet EGP je pogodbenice pozval, naj nadaljujejo dialog o pregledu trgovinskega režima za predelane kmetijske proizvode v okviru člena 2(2) in člena 6 Protokola 3 k Sporazumu EGP, da bi dodatno spodbudile trgovino na tem področju. V zvezi s tem se je Svet EGP seznanil z nedavnimi ukrepi, ki sta jih sprejeli EU in Islandija za nadaljnjo liberalizacijo trgovine s predelanimi kmetijskimi proizvodi na podlagi vzajemnosti v okviru Protokola 3 k Sporazumu EGP. Seznanil se je z začasno prekinitvijo pogajanj med EU in Norveško o zaščiti geografskih označb.

Ribe in ribiški proizvodi

21. Svet EGP je izrazil zadovoljstvo, da se je 1. avgusta 2016 začel začasno uporabljati Protokol o trgovini z ribami in ribiškimi proizvodi med Islandijo in EU, 1. septembra 2016 pa Protokol o trgovini z ribami in ribiškimi proizvodi med Norveško in EU.

Parlamentarno sodelovanje

22. Ob priznanju pomembne vloge parlamentarnega sodelovanja v EGP se je Svet EGP seznanil z resolucijo Skupnega parlamentarnega odbora EGP o *letnem poročilu Skupnega odbora EGP o delovanju Sporazuma EGP v letu 2015, sprejeto na seji 14. decembra 2016 v Strasbourgu*.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press